

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ระบบสารนิเทศแห่งชาติ หมายถึงระบบการจัดเก็บรวบรวม จัดจำแนกข้อมูล ข้อเท็จจริง ข่าวสาร ความรู้ ที่บันทึกไว้ในรูปเอกสารและสื่อข้อมูลทุกประเภทในระดับชาติ ให้สามารถค้นหาและนำมาใช้ประโยชน์สนองความต้องการของผู้ใช้ทุกระดับในทุกสาขาวิชาได้อย่างกว้างขวางและสะดวกรวดเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการอำนวยการและประสานงานระบบสารนิเทศทางวิชาการแห่งชาติ อ้างถึงใน แม้นมาส ชวลิต, บรรณาธิการ 2530: 201) ความคิดเกี่ยวกับเรื่องระบบสารนิเทศแห่งชาติเริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2508 ดังที่ปรากฏแผนพัฒนาห้องสมุดบรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ แผนที่ 1 ฉบับที่ 2 (แม้นมาส ชวลิต และลมูล รัตตากร 2529: 25 อ้างถึงใน แม้นมาส ชวลิต, บรรณาธิการ 2530: 187) นับแต่นั้นมีความเคลื่อนไหวต่าง ๆ เพื่อสนองแนวความคิดดังกล่าวทั้งในวงการสารนิเทศโดยรวมและในวงการสารนิเทศเฉพาะสาขาวิชาต่าง ๆ ได้แก่ สารนิเทศสาขาเกษตรศาสตร์ แพทยศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เศรษฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์

สำหรับสารนิเทศสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้รับการจัดทำแผนพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และบรรจุแผนพัฒนาดังกล่าวไว้โดยเด่นชัดเป็นครั้งแรกในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525-2529 (ชุติมา สัจจานันท์ 2530: 23) ต่อมาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530-2534 กำหนดแนวทางดำเนินการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไว้หลายประการ ประการหนึ่งคือ การพัฒนาระบบข้อมูลและข้อสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยให้ความสำคัญต่อ

- (1) การจัดตั้งเครือข่ายข้อสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเป็นเครือข่ายหนึ่งในระบบสารนิเทศแห่งชาติ และสนับสนุนการพัฒนาฐานข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ
- (2) การพัฒนาระบบข้อมูลดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและแผนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2530: 164-165) ในปี พ.ศ. 2530 ได้มีการแต่งตั้ง

คณะกรรมการอำนวยการและประสานงานระบบสารนิเทศทางวิชาการแห่งชาติขึ้น เมื่อวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2530 ความเคลื่อนไหวต่อมาในเรื่องสารนิเทศสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีคือ ระหว่างวันที่ 6-7 มกราคม พ.ศ. 2531 องค์การยูเนสโก และ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน (2531: ไม่ปรากฏเลขหน้า) สนับสนุนให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับชาติเกี่ยวกับระบบสารนิเทศด้านวิศวกรรม ในการประชุมครั้งนั้น ดร. ประดิษฐ์ เทียวสกุล ประธานคณะกรรมการระบบสารนิเทศวิทยาศาสตร์สากล (United Nations Information System in Science and Technology: UNISIST) เสนอแผนภูมิโครงสร้างระบบสารนิเทศแห่งชาติ และแจ้งว่าจะมีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานสารนิเทศสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขึ้น มีกรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานเป็นศูนย์ประสานงาน โดยมีสถาบันข่ายงานทั้งภาค รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ต่อจากนั้นจึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ประสานงานสารนิเทศสาขาต่าง ๆ รวมทั้งสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขึ้น เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2531 (อุทัย พุติยะโพธิ 2531: 26)

ความเคลื่อนไหวล่าสุดคือ ระหว่างวันที่ 1-3 มิถุนายน 2531 มีการสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาครั้งที่ 6 เรื่อง ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษากับระบบสารนิเทศทางวิชาการแห่งชาติของประเทศไทย ในครั้งนั้นมีการประชุมกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มเกษตรศาสตร์ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่ม 56 คน ที่ประชุมสรุปสภาพการณ์ไว้ว่า คณะกรรมการศูนย์ประสานงานสารนิเทศสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งศูนย์ประสานงานสารนิเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คือ กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ยังไม่ได้มีการดำเนินงานใด ๆ และยังคงกล่าวถึงปัญหาอื่น ๆ รวมทั้งความก้าวหน้าในเรื่องของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (National Electronics and Computer Technology Center: NECTEC) ของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ที่ดำเนินการสร้างฐานข้อมูลขึ้นแล้ว (คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา 2531: 10.3; 4)

Saracevic และ Wood (1981: 267-268) เน้นว่าศูนย์สารนิเทศทุกแห่งมีความจำเป็นต้องติดต่อกับศูนย์สารนิเทศหรือหน่วยงานบริการอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะไม่มีศูนย์สารนิเทศแห่งใดสามารถสะสมสารนิเทศครบถ้วนสมบูรณ์เพียงพอ ศูนย์สารนิเทศจึงจำเป็นต้องมีการติดต่อกับหน่วยงานกับห้องสมุดศูนย์สารนิเทศหรือหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ให้เข้าถึงวรรณกรรมปฐมภูมิ ซึ่งไม่มีการตีพิมพ์เผยแพร่
2. ให้เข้าถึงบรรณานุกรมและวรรณกรรมทุติยภูมิอื่น ๆ เพื่อการค้นหาสิ่งพิมพ์ที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่แล้ว
3. ใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารสำหรับสิ่งพิมพ์ซึ่งไม่มีในห้องสมุด ศูนย์สารนิเทศ และหน่วยงานในประเทศ
4. บริการยืมระหว่างห้องสมุด
5. สร้างหน่วยงานเพื่อให้เกิดบริการที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

ในสภาพปัจจุบันประเทศไทยยังขาดการศึกษารวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้ไม่ทราบว่ามีกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้สารนิเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างไรบ้าง ประกอบกับทำเนียบนามห้องสมุดเฉพาะที่มีการจัดทำเผยแพร่มีเพียง 2 เล่ม เล่มแรกคือ ทำเนียบนามห้องสมุดเฉพาะในประเทศไทย (สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย 2528: 1-275) ให้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับห้องสมุดเฉพาะในหน่วยงานราชการอิสระ หน่วยงานราชการ ธนาคาร หน่วยงานเอกชน และรัฐวิสาหกิจ ประมาณ 261 แห่ง เล่มที่สองคือ ทำเนียบนามห้องสมุดเฉพาะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (กัญญา จรรยาธิษ 2530: 1-362) รวบรวมรายการห้องสมุดสังกัดหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ 34 แห่ง ทบวงมหาวิทยาลัย 59 แห่ง หน่วยงานเอกชน และองค์การระหว่างประเทศ 19 แห่ง รวม 112 แห่ง ให้ข้อมูลละเอียดกว่าเล่มแรก แต่เน้นเฉพาะห้องสมุดเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เท่านั้น

นอกจากทำเนียบนาม 2 เล่มแล้ว ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องคือ พิบูลศิลป์
 วัฒนพงษ์ (2516: 1-367) ทำการวิจัยเรื่องห้องสมุดด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใน
 ประเทศไทย เพื่อศึกษาและรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับการจัดตั้ง การดำเนินงาน การบริหาร
 และบริการของห้องสมุดด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประเทศไทยเพื่อก่อให้เกิดความ
 ร่วมมือระหว่างห้องสมุด การวิจัยพบว่าห้องสมุดด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประเท
 ไทยสังกัดคามหน่วยงานต่าง ๆ 6 ประเภทคือ ห้องสมุดคณะในมหาวิทยาลัย หน่วยราชการ
 ศูนย์เอกสาร รัฐวิสาหกิจ บริษัท และองค์การระหว่างประเทศ ห้องสมุดที่สังกัดหน่วยงาน
 ดังกล่าวยังมีปัญหาเรื่องฐานะของห้องสมุด เนื่องจากมีฐานะเป็นแผนกหรือเทียบเท่า ทำให้มี
 ปัญหาเรื่องงบประมาณ ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ระดับต่าง ๆ ขาดอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก
 สะดวกแก่ผู้ใช้ เอกสารสิ่งพิมพ์ไม่เพียงพอ บางแห่งอาคารห้องสมุดไม่เป็นเอกเทศจึงมีปัญหา
 ตามมาคือ ครุภัณฑ์และที่นั่งไม่เพียงพอ ห้องสมุดที่ประสบปัญหาดังกล่าว น้อยปัญหาคือ ศูนย์
 เอกสาร รองลงมาคือห้องสมุดในมหาวิทยาลัย ห้องสมุดที่ประสบปัญหาทุก ๆ ด้านคือห้องสมุดที่
 สังกัดหน่วยราชการ นอกจากนี้ยังพบว่าห้องสมุดแต่ละแห่งมีนโยบายเป็นเอกเทศและความ
 ร่วมมือระหว่างห้องสมุดมีน้อย

งานวิจัยอีกเรื่องหนึ่งคือ จันทิกา พุ่มจันทร์ (2519: 1-125) ศึกษาเกี่ยวกับการ
 จัดตั้ง การดำเนินงาน การบริหาร และบริการของห้องสมุดด้านการเกษตรในประเทศไทย
 เพื่อทราบสภาพและปัญหาของห้องสมุดต่าง ๆ เหล่านั้น ผลการวิจัยพบว่า ห้องสมุดด้านการ
 เกษตรสังกัดคามหน่วยงาน 4 ประเภทคือ ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ กระทรวงศึกษาธิการ
 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และองค์การระหว่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นห้องสมุดที่ให้บริการ
 การศึกษา ให้บริการยืมหนังสือและสิ่งพิมพ์ มีบริการตอบคำถามช่วยการค้นคว้า และทำรายชื่อ
 หนังสือใหม่ ปัญหาที่ห้องสมุดด้านการเกษตรประสบคือ เนื้อที่คับแคบ งบประมาณน้อย ขาด
 บรรณารักษ์วิชาชีพ ผู้บริหารระดับสูงกว่าหัวหน้าบรรณารักษ์สนใจห้องสมุดน้อยมาก วัสดุ
 อุปกรณ์มีน้อย และห้องสมุดได้รับสิ่งพิมพ์ของหน่วยงานในสังกัดเดียวกันไม่ครบถ้วน

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ในด้านแหล่งสารนิเทศทางวิทยาศาสตร์และ
 เทคโนโลยียังไม่มีการศึกษารวบรวมเรื่องราวใด ๆ เกี่ยวกับแหล่งสารนิเทศทางด้าน

อุตสาหกรรม ทั้ง ๆ ที่อุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทอย่างมากต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและพัฒนาประเทศ ทั้งบทบาทในการจ้างงาน บทบาทในการก่อให้เกิดความสามารถทางการประกอบการในประเทศ บทบาทในการก่อให้เกิดการออมทรัพย์ในประเทศ และบทบาทในการพัฒนาเทคโนโลยีพื้นฐานของประเทศ (สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) 2530: 8; ผ1-ผ5)

งานวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งทำการศึกษารวบรวม เกี่ยวกับแหล่งสารนิเทศทางด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อวงการสารนิเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนวงการสารนิเทศโดยส่วนรวม หรือระบบสารนิเทศแห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของแหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านการบริหาร งานเทคนิค งานบริการ รวมถึงวัสดุภัณฑ์และสิ่งพิมพ์ที่จัดให้บริการ และการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอนโยบายการดำเนินงานของแหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร

แนวเหตุผล

แหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานครจำนวนมากสังกัดหน่วยงานราชการ และแหล่งสารนิเทศเหล่านั้นมีการจัดเก็บสารนิเทศในหลายสาขาวิชา รวมทั้งมีการดำเนินงานในด้านการบริหาร งานเทคนิคและการบริการเพื่ออาจารย์ นักศึกษานักวิชาการ และนักวิจัย แต่ยังไม่เน้นงานบริการแก่นักธุรกิจและบุคคลในวงการอุตสาหกรรมไทย ในขณะที่แหล่งสารนิเทศที่สังกัดหน่วยงานเอกชนจำนวนน้อยมีการเก็บรวบรวมสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและดำเนินงานในด้านการบริหาร งานเทคนิค และการบริการโดยมุ่งไปยังนักธุรกิจและบุคคลในวงการอุตสาหกรรม เป็นหลัก

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาถึงการดำเนินงานของแหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร ประชากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ห้องสมุดศูนย์สารนิเทศ และศูนย์บริการข่าวสารของหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. หน่วยงานราชการ	ประมาณ	36 แห่ง
2. หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	ประมาณ	12 แห่ง
3. องค์การอิสระ	ประมาณ	1 แห่ง
4. หน่วยงานเอกชน	ประมาณ	13 แห่ง
รวมทั้งหมด	ประมาณ	62 แห่ง

การวิจัยนี้จำกัดเฉพาะแหล่งสารนิเทศของหน่วยงานดังกล่าวในเขตกรุงเทพมหานครที่มีการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ทั้งตามหลักวิชาการบรรณารักษศาสตร์ และตามหลักการดำเนินงานลักษณะอื่น ๆ เพื่อให้บริการสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเป็นหลัก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาและทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีจากหนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
2. ศึกษาเบื้องต้น (Pilot Study) เพื่อทราบจำนวนแหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมที่จะเป็นกลุ่มประชากรที่แท้จริง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำรวจ
3. สำรวจสภาพการดำเนินงานแหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการสำรวจ ประกอบการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบเท่าที่จำเป็น โดยแบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 ประวัติและพัฒนาการของแหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

ตอนที่ 2 การดำเนินงานของแหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการบริหาร ได้แก่ ประเภท สังกัด บุคลากร การแบ่งหน่วยงาน
งบประมาณ อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และครุภัณฑ์

ด้านงานเทคนิค ได้แก่ การจัดหา ระบบจัดเก็บ วิธีการจัดเก็บ และการ
บำรุงรักษาหนังสือและสิ่งพิมพ์

ด้านงานบริการ ได้แก่ บริการที่แหล่งสารนิเทศต่าง ๆ จัดทำขึ้นเพื่อความ
สะดวกรวดเร็วสำหรับผู้ใช้ในการเข้าถึงและได้รับสารนิเทศ รวมถึง
โสตทัศนวัสดุและสิ่งพิมพ์ที่จัดให้บริการ

ด้านการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ได้แก่ การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์หรือ
เทคโนโลยีสมัยใหม่ต่าง ๆ เพื่อช่วยในการดำเนินงาน

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมทั้งโครงการในอนาคต แนว
ทางแก้ไขปัญหา รวมถึงข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ

4. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประมวลค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั้งหมด
โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร } P = \frac{x \times 100}{\Sigma x}$$

P = ค่าร้อยละ

x = ค่าที่ศึกษา

Σx = ผลรวมของข้อมูลที่ทำการศึกษา

และหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร

$$\text{สูตร } \bar{x} = \frac{\Sigma x}{N}$$

$\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ยของค่าตอบ

Σx = ผลรวมของข้อมูลที่ทำการศึกษา

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

นอกจากนี้หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สูตร

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{\Sigma x^2}{N} - \left(\frac{\Sigma x}{N}\right)^2}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลทั้งหมดที่ศึกษา

Σx = ผลรวมของข้อมูลที่ทำการศึกษา

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

5. สรุปผล อภิปรายผล และรายงานผลการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงพัฒนาการและสภาพการดำเนินงานของแหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร อันเป็นประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้ใช้สารนิเทศในด้านต่าง ๆ เช่น ทำให้รู้จักลักษณะของแหล่งสารนิเทศเพื่อจะได้เลือกเข้าถึงแหล่งสารนิเทศที่ต้องการ ตลอดจนการติดต่อขอรับบริการจากแหล่งต่าง ๆ
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งโครงการในอนาคต และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและวางแผนปรับปรุงการดำเนินงานของแหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ในปัจจุบันและในอนาคต

3. ทำให้ทราบลักษณะของแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลเบื้องต้นนี้สามารถใช้กำหนดแนวทางการใช้ทรัพยากรร่วมกันของแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ ตลอดจนการสร้างข่ายงานสารนิเทศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อไป

คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

"สารนิเทศ" หมายถึง ข่าว ข้อเท็จจริง ข้อมูล ความรู้ที่ได้จากการสำรวจ การศึกษา หรือการสอน ซึ่งได้มีการบันทึกไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในรูปของวัสดุตีพิมพ์และวัสดุไม่ตีพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร ดนฉบับตัวเขียน ภาพยนตร์ แผ่นเสียง เทปเสียง ภาพเลื่อน เทปโทรทัศน์ ไมโครฟิล์ม ไมโครฟิช เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็ก เป็นต้น

"แหล่งสารนิเทศ" หมายถึง แหล่งที่รวบรวมและเผยแพร่สารนิเทศ หรือที่มาของสารนิเทศ อาจเป็นห้องสมุด ศูนย์เอกสาร ศูนย์บริการเผยแพร่วิชาการ เป็นต้น

"วัสดุสารนิเทศ" หมายถึง วัสดุที่บันทึกสารนิเทศที่จัดเก็บไว้ในห้องสมุดหรือแหล่งสารนิเทศ ซึ่งอาจ เป็นวัสดุตีพิมพ์หรือวัสดุไม่ตีพิมพ์ก็ได้

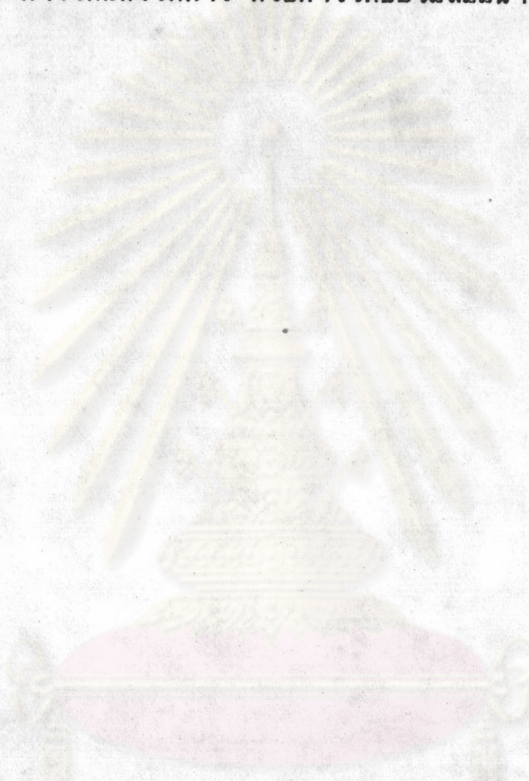
"เทคโนโลยีอุตสาหกรรม" หมายถึง วิทยาการหรือประยุกต์การในการนำเอาวิทยาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการทำสิ่งของ เพื่อให้ เป็นสินค้าให้เกิดประโยชน์เป็นกำไร หรือในกิจกรรมขนาดใหญ่ที่ต้องใช้แรงงานและทุนมาก

"การดำเนินงาน" หมายถึง การจัดดำเนินงานแหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านการบริหาร งานเทคนิค และงานบริการ

"การบริหาร" หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งครอบคลุมถึงด้านประเภท สังกัด บุคลากร การแบ่งหน่วยงาน งบประมาณ อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และครุภัณฑ์

"งานเทคนิค" หมายถึงการจัดหา ระบบการจัดเก็บ วิธีการจัดเก็บ ตลอดจนการ บำรุงรักษาหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

"งานบริการ" หมายถึงบริการที่แหล่งสารนิเทศจัดทำขึ้น เพื่อความสะดวกรวดเร็ว สำหรับผู้ใช้ในการเข้าถึงและได้รับสารนิเทศ เช่น การให้ยืมหนังสือ บริการตอบคำถาม บริการแปลเอกสาร การจัดนิทรรศการ หรือการจัดอบรมสัมมนา เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย